رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

Chibemba | بيمبا | كَيْفِيَّةُ صَلَاةِ النَّبِيِّ ﷺ

Umusango uwakupepa (swala) Ya kwa Nabii ﷺ

Ubucindami bwa Sheikh
Abdulaziz bin Abdullah bin Baz

كَيْفِيَّةُ صَلَاةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

Umusango uwakupepa (swala) Ya kwa Nabii ﷺ

لِفَضِيلَةِ الشَّيْخِ العَلَّامَةِ
عَبْدِ العَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَلِوَالِدَيْهِ وَلِلْمُسْلِمِينَ

Ubucindami bwa Sheikh
Abdulaziz bin Abdullah bin Baz
Mwishina lya kwa Lesa (Allah) , Uwaluse ilyo
Uwa nkumbu

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Umusango uwakupepa (swala) Ya kwa Nabii ﷺ

Ukulumba konse kwabela Lesa eka. Amapaalo no mutende fibe pali umusha no mutumwa Wakwe, Kasesema wesu Muhammad, pamo no lupwa lwakwe na banankwe bonse. Apo nomba:

Aya ni mashiwi ayanono mu kulondolola umusango wa swala (ukupepa) ya kwa Kasesema (amapaalo ya kwa Allaah no mutende fibe pali wene), ayo ndefwaya ukulangisha kuli onse umu Silamu umwaume no mwanakashi pakuti onse uyo engabelengapo ashishimuke mu kumupashanya muli ifyo; pa mulandu we nsoselo shakwe (amapaalo ya kwa Allaah no mutende fibe pali wene) isha kuti:

(صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي).

(Pepeni nga filya mwamona ine ndepepa)[1]. Na kuli uubelenga, ubu e bulondoshi bwa ico:

1- Ukupwilikisha ukusamba, e kutila ukusamba nga filya Allah amukonkomeshe, ukulingana ne cebo Cakwe Uwatukuka kabili Uwasumbulwa.

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغْسِلُواْ وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى

[1] Ilandilwe na Bukhari, namba (605).

ٱلْمَرَافِقِ وَٱمْسَحُواْ بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى ٱلْكَعْبَيْنِ...﴾.

(Mwe basumina, ilyo mwaiminina ku Swala (ukupepa), eico sambeni ifinso fyenu na maboko yenu ukufika na ku nkonkoni, na pukuteni pa mitwe yenu, kabili sambeni na makasa yenu ukufika na ku nkolonkoso...). [Al-Maa'idah: 6] . Ayah.

Na mashiwi ya kwa Kasesema, Lesa amupale no kumupela umutende:

(لَا تُقْبَلُ صَلَاةٌ بِغَيْرِ طُهُورٍ).

(Swala tayapokelelwe ukwabula Twahara [ukusangulula])[1].

Ne cebo cakwe, Allaah amupeele amapaalo no Muteende, kuli ulya uwabifishe Swala [imipepelo] yakwe:

(إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ، فَأَسْبِغِ الْوُضُوءَ).

(Nga waima ku Swala, samba bwino Wudhu)[2].

2- Uulepepa alingile alola ku Qiblah, e Kaba, konse uko ali no mubili wakwe onse, ukupangana mu mutima wakwe Salaat iyo alefwaya ukupepa, nampo nga ni fardhu nelyo ni nafilah. Tafwile alanda niyyah (ukupangana) ne ndimi yakwe; pantu ukulanda niyyah ne ndimi takuli mu mateeko ya bumusilamu, lelo ni bid'ah (icintu icipya mu dini), pantu Kasesema ﷺ talandile niyyah, na

[1] Cashimikilwa na Muslim, pa namba (224).
[2] Cashimikilwa kuli Bukhari, ku nambala (5782).

basahaba bakwe (Allah abe nokutemwa pali bena) nabo bene tabalandilepo. Alingile ateka pa ntanshi yakwe Sutrah (icishingilila) eko alelola mu kupepa, nga ni Imaam nelyo alepepa eka. Kabili ukulolela ku Qiblah ni shart (icifwaikwa) pa kuti Salaah isuminwe, kano fye mu miikalile yamo iyaibela iyaishibikwa kabili ayalondololwa mu mabuku ya bantu baishiba.

3- Apange Takbīra yakutendekelapo pa kulanda ati: Allāhu Akbar, na menso yakwe yalolesha apo alefukamina (Sajda).

4- Ukwimya amaboko yakwe pa kulanda Takbīr, ukuyalinganya na pa mabea yakwe nelyo na pa matwi yakwe.

5. Abike amaboko yakwe pa cifuba cakwe, ukwa kulyo pa lupi lwakwe ulwa kuso, ne cikumo, no kuboko; pantu ifi e fyo fyashininkishiwe ukufuma kuli Kasesema ﷺ.

6- Ni Sunnah ukubelenga idu'a lyakwiswila, elyo ni ili:

(اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ، كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ المَشْرِقِ وَالمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنَ الخَطَايَا كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْ خَطَايَايَ بالمَاءِ والثَّلْجِ والبَرَدِ).

(Mwe Allah (Lesa), talifyanyeni pali ine ne membu shandi, nga filya mwatalifyenye pali kabanga na masamba. Mwe Allah, nsangululeni ku membu, nga filya cisangululwa icakufwala icabuta

ku fiko. Mwe Allah, sambeni imembu shandi na menshi, na menshi makasa, e lyo na menshi aya talala)[1].

Nga alefwaya, enga landa ifi pa cifulo ca ico:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، ولَا إِلَهَ غَيْرُكَ).

(Ukutakatifu ni kobe, mwe Allah, na ukucindikwa kobe, na ishina lyobe lyalipaalwa, no bukata bobe bwa pamfisha, na takuli Lesa umbi ni Mwe mweka)[2], Kabili nga abomfya amaduwaa yambi ayakwiswilako iswalat ayashininkishiwe ukufuma kuli Kasesema ﷺ, tapali umulandu; kabili icawamapo ukucita, limo abomfye aya, na limbi abomfye yambi; pantu muli ifyo emwaba ukukonka ukwapwililika. Lyena alande ati: Ndelomba ukucingililwa muli Allah ukufuma kuli shetani uwa bubifi, Mw'ishina lya kwa Allah, Uwa Luse, Uwa Nkumbu, kabili abelenge Surah Al-Faatihah, pa mulandu wa mashiwi yakwe Kasesema Muhammad:

(لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأْ بِفَاتِحَةِ الكِتَابِ).

(Tapali swalat kuli uyo ushabelenga Iciiswilo ca Ibuuku)[3]. Elyo pa kupwa asosa ati -Ameen- pa mulu mu Swalat iya pamulu, na panshi muli swalat iya

[1] Casimikilwe na Bukhari, pa Hadith namba (744), na Muslim, pa namba (598).
[2] Cilandilwe kuli Muslim, pa nambala (399).
[3] Calilondolwelwe na Al-Bukhari, namba (756).

panshi. Epo nomba abelenga ifyayanguka kuli wene ukufuma mu Qur'an. Kabili icisuma nica kuti panuma ya Fatihah mu Swalat ya Dhuhr, na Asr, na Isha abelenge ukufuma muli shilya Suurah sha Mufassal ishili pa kati na pa kati mu butali, na mu Swala ya Fajr ukufuma mu shatalimpa, na mu Swala ya Maghrib, inshita shimo ukufuma mu shatalimpa, ne nshita shimbi ukufuma mu shashipi, pa kukonka ama Hadith ayashimikilwe pali uyu mulandu.

7- Akontame ilyo alelanda ati Allahu Akbar, ninshi naimya amaboko yakwe ukufika apalinga ne fibeya fyakwe nelyo amatwi yakwe, alenge umutwe wakwe ukulingana no musana wakwe, kabili abike amaboko yakwe pa nkonto shakwe ninshi nasalanganya iminwe yakwe. Atekanye mu kukontama kwakwe, elyo alande ati: Ubutakatifu bube kuli Shikulu wandi Umukalamba. Cawama ukubwekeshapo aya mashiwi imiku itatu nelyo ukucilapo, kabili calumbwa ukuti alande pamo na ifyo ati:

(سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، اللهُمَّ اغْفِرْ لِي).

(Ubutakatifu ni kuli Imwe, Mwe Lesa, kabili ubulumbanyo e bwenu, Mwe Lesa, njeleleni)[1].

8- Ainuna umutwe wakwe ukufuma mu Rukuu, aleimya amaboko yakwe apalingene na mabea yakwe nelyo amatwi yakwe, nokulanda ati: (Allah

[1] Cashimikilwe na Bukhari, pa namba (817), na Muslim, pa namba (484).

omfwa kuli uyo uwamulumba) Nga ali Imamu nelyo alepepa eka, alande ilyo aleiminina:

(رَبَّنَا وَلَكَ الحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ مِلْءَ السَّمَواتِ ومِلْءَ الأرضِ، ومِلْءَ ما شِئتَ مِن شيءٍ بَعدُ).

(Shikulu wesu, kuli imwe e kuli amatasha yonse, amatasha ayengi, ayawama, ayapaalwa, ayesusha imyulu ne calo, na conse cimbi ico mwafwaya)[1].

Nomba nga ca kuti ni ma'moom, ninshi pa kwinuka alanda ati: Rabbanaa wa lakal-hamd, ukufika ku mpela ya filumbwile kale. Kabili nga cila umo pali bena alundapo -e kutila Imam, na ma'moom, na uleiswalila eka-

(أَهْلَ الثَّنَاءِ والمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ العَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ: اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، ولَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، ولَا يَنْفَعُ ذَا الجَدِّ مِنْكَ الجَدُّ).

(Mwe Mwine bwa malumbo no bukata, e cebo ca cishinka ico umusha alanda, na ifwe bonse tuli basha benu: Mwe Allah, takwaba wa kulesha ifyo mwapeela, na takwaba wa kupeela ifyo mwakaana, kabili ubukankala tabwingafwa kuwakwata, ubukankala bufuma kuli Imwe)[2]. Eico cisuma, pantu cashininkishiwa ukufuma kuli wene.

Kabili ca sunnah ukuti umo na umo pali bena – napilibula Imamu, uukonka Imamu, e lyo no

[1] "Yalandwa muli Sahih Al-Bukhari pa nambala (711), na Sahih Muslim pa nambala (598)."

[2] Cipokelelwe kuli Muslim, pa inambala (477).

uulepepa eka – abike amaboko yakwe pa cifuba cakwe, nga filya acitile mu kwiminina kwakwe ninshi talaingila mu Ruku, pantu pali ifishininkisho pali ifi ukufuma kuli Kasesema (Swallallaahu alayhi wasallam) mu Hadithi ya kwa Wa'il bin Hujr na Sahl bin Sa'd (Allaah abe uwasekelela kuli bonse babili).

9- Elyo aleya mu Sujuud ninshi alelanda ati 'Allahu Akbar'. Abalile abike amakufi yakwe panshi apo talabika iminwe yakwe nga ca mwangukilo; lelo nga camukosela, atangishe iminwe yakwe elyo amakufi yakwe. Utunwe twa ku makasa yakwe no twa mu minwe yakwe filole ku Qiblah, na utunwe twa mu minwe yakwe fibe ifyafwempana no kutambalala. Afwile uku panga Sujuud pa filundwa fyakwe cinelubali: impumi pamo na umona, iminwe ibili, amakufi yabili, na pansi ya tunwe twa ku makasa yabili. Mu Sujood alande ati: "Subhaana Rabbi-al A'laa." Ni Sunnah ukubwekeshapo aya mashiwi imiku itatu nangu ukucilapo. Kabili citemwikwa ukusanshako ati:

(سُبْحانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنا وبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي).

"(Ubutakatifu nimwe, mwe Lesa (Allah), Shikulu wesu, na ku malumbo yenu, mwe Allah, mbeleleniko uluse)،" Kabili afushe Du'a, pantu Kasema (amapaalo na umutende wa kwa Less (Allaah) fibe pali wene) atile:

(أَمَّا الرُّكُوعُ، فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ، فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ، فَقَمِنٌ أَنْ

يُسْتَجَابَ لَكُمْ).

(Apo pali Rukuu, cindikeni Shikulu; na apo pali Sujudu, bombesheni mu kupaapaata (Dua) , pantu e pamenso pakuti mukasukwe)[1].

Kabili alombe kuli Shikulu wakwe ifyawama fya pano calo ne fya kuntanshi, Nampo nga ni Swala ya chishilano nangu ya kuitemenwa, apatukanya ifisense fyakwe ku mbafu shakwe, inda yakwe ku fitankala fyakwe, ne fitankala fyakwe ku mipanga yakwe, kabili aimya amaboko yakwe ukufuma panshi, ukulingana ne cebo ca kwa Kasesema (Allaah amupele umutelelwe no mutende):

(اعْتَدِلُوا فِي السُّجُودِ، ولَا يَبْسُطْ أَحَدُكُمْ ذِرَاعَيْهِ انْبِسَاطَ الكَلْبِ).

(Lingaaneni mu Sujudu, kabili umo pali imwe etantaala amaboko yakwe nga filya imbwa itantaala) [2].

10- Ainuna umutwe wakwe asosa ati: Allahu Akbar, afwanta ulukasa lwakwe ulwa kuso no kwikala pali lwene, ainika ulukasa lwakwe ulwa ku-kulyo, abika amaboko yakwe pa matanta yakwe na pa makufi yakwe, elyo atila:

(رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي وَعَافِنِي وَاجْبُرْنِي).

(Mwe Shikulu wandi, mbeleleniko uluse, kabili munjelele inkumbu, kabili ntungululeni, kabili

[1] Cipokelelwe na Muslim, nambala (479).
[2] Yapokelelwe kuli Al-Bukhari, pa namba (788), na Muslim, pa namba (493).

mpeeleni ifipe, kabili mpeeleni ubutuntulu, kabili mpwisheni)[1]. Kabili atekanye muli uku kwikala.

11- Apange isajda ulwa bubili ili alelanda takbiir "Allāhu Akbar," na acite muli iyo filya fine acitile mu sajda iyakubalilapo.

12- Alainuna umutwe wakwe elyo alelanda Takbiir, elyo aikala pa nshita iinono nga filya fine aikele pa kati ka ma Sajda yabili. Uku kwikala beta ati Jalsat-ul-Istiraaha (e kutila ukwikala kwa kutuusha), kabili ca Mustahabb (cintu icatemwikwa). Lelo umuntu nga acileka, tali na lubembu. Mu kwikala uku tamwaba Dhikr (ukulumbanya Allah) nangu Du'a (ipepo lya kulomba). Panuma ya ifi, alaiminina ukuya mu Rak'ah ya cibili, elyo aleshintilisha pa makufi yakwe nga camwangukila, lelo nga camukosela kuti ashintilisha panshi. Elyo abelenge Suurat Al-Faatihah na fimbi ifyamwangukila ukufuma mu Qur'an panuma ya Al-Faatihah. Awe acite filya fine acitile mu Rak'ah ya kubalilapo.

13- Nga iswalat lyaba lya ma rak'ah yabili - nga ni swala lya Alfajiri, ne lya Juma, na maswala ya ma iidi (Eid) yabili, umuntu ekala panuma yakwinuka ukufuma mu sujuudi ya cibili. Apimpa ulukasa lwakwe ulwa ku kulyo, no kwikalila pa lwakwe ulwa ku kuso. Abika ukuboko kwakwe ukwa ku

[1] Yalondolwele na Tirmidhi, pa namba (284), na Abu Daud, pa namba (850), na Ibn Majah, pa namba (898).

kulyo pa cibelo cakwe ica ku kulyo, afunga iminwe yakwe yonse uku shakofye umunwe wa citendwe, uo alesontelapo ku kumo kwa kwa Lesa (Tawhiid). Inshila imbi iisuma, kufumya umunwe uwa ku kulyo, no kupanga icibulo ne cikumo cakwe pamo no munwe wa pakati, no kusonta no munwe wa citendwe; pantu imisango iyi yonse ibili yalishininkikwa ukufuma ku Ntume ﷺ. Kabili icawama nganshi kucita umusango umo limo, elyo umusango umbi inshita imbi. Abika no kuboko kwakwe ukwa ku kuso pa cibelo cakwe ica ku kuso na pamakufi yakwe. Elyo lyonse, alabelenga Attashahhud muli uku kwikala, nao ni uyu:

(التَّحِيَّاتُ للهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ ورَسولُهُ).

(Amalumbo yonse, na Masali, ne fisuma fyonse, ni fya kwa Lesa, umutende ube pali iwe, mwe Kasesema, no luse lwa kwa Lesa na mapaalo Yakwe, umutende ube pali ifwe na pa basha ba kwa Lesa abalungami, ndi inte ukuti takuli uwa kupepa mu cishinka kano Allah, na kabili ndi inte ukuti Muhammad musha Wakwe ne Ntumwa Yakwe), Elyo asose ati:

(اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ على إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ

إِبْرَاهِيمَ؛ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ).

(Mwe Lesa, lumbanyeni Kasesema Muhammad na pa lupwa lwa kwa Muhammad, nga filya mwalumbanyishe pali Ibrahimu na pa lupwa lwa kwa Ibrahimu. Cine muli Uwalumbanishiwa, Uwa bucindami. Na paaleni pali Muhammad na pa lupwa lwa kwa Muhammad, nga filya mwapaalile pali Ibrahimu na pa lupwa lwa kwa Ibrahimu. Cine muli Uwalumbanishiwa, Uwa bucindami)[1].

ubucingililo kuli Allah ku fintu fine, asose ati:

(اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِن عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ القَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ المَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ المَسِيحِ الدَّجَّالِ).

(Yaa Allah, ndeluba muli imwe ku cilayo ca Jahannama, na ku cilayo ca mu nshiishi, na ku mesho ya bumi ne mfwa, e lyo naku bubi bwa mesho ya kwa Masihi Dajjal)[2].

Epo nomba alapepa ico afwaya conse ku busuma bwa pano isonde na ubwa Kuntanshi, kabili nga alombela abafyashi bakwe nangu abena Muslimu bambi, tapali ubwafya - nampo nga Isalaati yali ya Farida nangu ya Nafila - pa mulandu wa cinkumbawila kwa mashiwi ya kwa Kasesema (Imitende ya kwa Lesa ne cikuuku Cakwe fibe pali wene) mu hadithi ya kwa Ibnu Mas'uud (Allah

[1] Cipokelelwe na Bukhari, pa namba (797), na Muslim, pa namba (402).
[2] Yapokelwa kuli Al-Bukhari, pa namba (1311), na Muslim, pa namba (588).

amutemwe) ilyo amufundile Tashahhudi:

(ثُمَّ لِيَتَخَيَّرْ مِنَ الدُّعَاءِ بَعْدُ أَعْجَبَهُ إِلَيْهِ فَيَدْعُو).

(Apo, panuma, asalepo mu maduwa ayo atemenwe ukucila, elyo alombe)[1]. Na mu milandile imbi:

(ثُمَّ لِيَخْتَرْ مِنَ الْمَسْأَلَةِ مَا شَاءَ).

(Apo asalepo mu mepusho ayo afwaisha)[2].

Na ici cakumbatila fyonse ifinganonsha umulanda mu calo chino na mu calo ca kumfwa (Akhera) . Elyo aposha umutende ku kulyo na ku kuso, kabili atile: Assalaamu alaikum warahmatullahi, Assalaamu alaikum warahmatullahi.

14- Nga iswalat lyaba lya ma rak'ah yatatu ngeya Magarib, nelyo lyama rak'ah yane ngeya Dhuhur, Asr ne Isha, abelenge At-tashahhud uulumbwilwe pamulu pamo nokutuminako intungulushi ﷺ amalumbo ne misha. Eelino eminine naishindamina pa makufi yakwe, ninshi naimya amaboko yakwe ukufika pa mabeya yakwe nelyo pa matwi elo alande ati: Allahu Akbar. Abike amaboko yakwe pa cifuba cakwe nga filya calondololwa ku ntanshi, kabili abelenge Al-Fatihah fye yeka. Limo nga abelenga ifilundwapo pali Al-Fatihah mu rak'ah

[1] Capokelelwe na An-Nasa'i, nambala (1298).
[2] Capokelelwe na Muslim, nambala (402).

yachitatu neyachine iya Dhuhur, tacili icibi, pantu pali ubushinikisho ubulelanga ifyo ukufuma ku ntungulushi ﷺ ukufuma mu hadith ya Abu Sa'id, Allah amubele uluse. Kabili nga apelela paku tuminako intungulushi ﷺ amalumbo ne misha panuma ya At-tashahhud yakubalilapo, tacili cibi; pantu cili icasunna kabinge tecakukakamikwa mu At-tashahhud yakubalilapo. Elyo abelenga At-tashahhud panuma ya rak'ah yachitatu iya Magarib na panuma ya rak'ah yachine iya Dhuhur, Asr neya Isha nga filya calondololwa mu iswalat lya ma rak'ah yabili. Elyo apeela umutende ku kuboko kwakwe ukwalulyo nokwa kuso, alombe ubwelelo kuli Allah imiku itatu, elyo alanda ati:

(اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يا ذَا الجَلَالِ وَالإِكْرَامِ).

(Mwe Lesa (Allah) , imwe muli Mutende, na kuli imwe ekufuma umutende. Mwalipaalwa, Mwe Mwine Bukata no Buchindami)[1]. Ilyo talapilibukila ku bantu nga ni Imaamu, eico asose ati:

(لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وحْدَهُ لا شَرِيكَ لَه، لَهُ المُلْكُ، ولَهُ الحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيءٍ قَدِيرٌ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بالله، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، ولَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الجَدِّ مِنْكَ الجَدُّ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ، وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الفَضْلُ، وَلَهُ الثَّنَاءُ الحَسَنُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَو كَرِهَ الكَافِرُونَ).

(Tapali uwa kupepa kano Allah (Lesa), Eka,

[1] Yalondolwele na Muslim, pa nambala (591).

takwaba nangu umo uwaba na ena. Ubufumu ni Bwakwe, ne ntasha ni Shakwe. Na uwaamaka pali fyonse. Tapali amaka nangu inkomekesho kano kuli Allah (Lesa). Mwe Allah (Lesa), tapali uwingakaanya ifyo mwapeela, kabili takuli uwingapeela ifyo mwakaana. Kabili ubukankala tabwingafwa uwakwata ubukankala ni Imwe. Tapali uwa kupepa kano Allah (Lesa), kabili tatupepa umbi kano Eka. Ubusuma ni Bwakwe, ne cikuuku ni Cakwe, ne ntasha ishisuma ni Shakwe. Tapali uwa kupepa kano Allah (Lesa), tulapepa Eka mu cishinka, nangu ca kuti abakaani tabatemenwe)[1].

Kabili alumbanye Lesa imiku amakumi yatatu na itatu, amutashe imiku yalilingana, kabili amukushe imiku yalilingana, elyo pa kufishapo umwanda asosa ati: 'Tapali uwa kupepa kuli bucine kano Lesa, eka wena, eushakwata wakwe. Ubufumu ni Bwakwe, kabili amatasho ni Yakwe, kabili Wena wa maka pa fintu fyonse.' Kabili abelenga Ayat al-Kursi, na Surah Al-Ikhlas, na Surah Al-Falaq, na Surah An-Nas panuma ya swalat yonse. Kabili calisuminishiwa ukubwekeshapo ishi ama Surah yatatu imiku itatu panuma ya swalat ya Fajr na swala ya Maghrib; pantu kwaliba amaHadith pali ifi ukufuma kuli Kasuli ﷺ. Na onse aya amadhikr ni

[1] Yalondolwele na Muslim, nambala (402)

Sunnah, te cabupingushi iyo.

Calipekanishiwa kuli onse umuMuslimu umwaume nomwanakashi ukuswali ama Rak'ah yane ilyo talapepa iswalat lya Dhuhr na yabili kunuma ya iko, na yabili kunuma ya swalat lya Maghrib, na yabili kunuma ye swalat lya Isha, elyo na yabili ilyo talapepa iswala lya Fajr. Lyonse pamo ama Rak'ah ni ikumi na yabili. Na ya ama Rak'ah yalaitwa ati ma Rawatib; pantu Kasesema ﷺ aleyasunga ilyo ali pamushi. Nomba pa lwendo, aleleka ukupepa iswalat sha Sunnah ukufumyakobfye Sunnah ya Fajr na Witr, pantu ena, icilumba ne mitende fibe pali ena, alesunga ukupepa isho shibili napo nga ali pa mushi nangu ali pa lwendo. Kabili icisuma ca kucilapo nikutí ishi iswalat sha Rawatib na Witr shipepelwe mu ng'anda, nomba nga ashipepa mu Mosikki, tapali mulandu; pa mulandu we landwe lya kwa Kasesema, icilumba no mutende fibe pali ena, ilitila:

(أَفْضَلُ صَلَاةِ المَرْءِ فِي بَيْتِهِ، إِلَّا الصَّلَاةَ المَكْتُوبَةَ).

(Iswalat ilisumbwike ilya muntu ni mu inganda yakwe, kano amaswalat ya Faradhi)[1].

Kabili ukumaaka pa ma Rakaati aya, ni kumo mu mabungwe ya kwingila mu Jannah(Paradise), ukulingana ne cebo ca kwa Kasesema ﷺ:

[1] Calondolelwe na Bukhari, nambala (6860).

(مَنْ صَلَّى اثْنَتَيْ عَشْرَةَ رَكْعَةً فِي يَومٍ وَلَيْلَةٍ، بُنِيَ لَه بِهِنَّ بَيْتٌ فِي الجَنَّةِ).

(Onse uyo uwapepa amarakat ikumi na yabili mu kasuba na bushiku, akakuulilwa pa mulandu wa isho inganda mu Aljannah [paradaise])[1].

Kabili nga apepa rak'ah shine pa ntashi ya swalat ya Asr, na rak'ah shibili pa ntashi ya swalat ya Maghrib, na rak'ah shibili pa ntanshi ya sala ya Isha, ninshi cisuma; pantu calisuminishiwa ukufuma kuli Kasuli (ukutemwa kwa kwaLesa no mutende fibe pali wene) ifilanga pali ifi. E lyo kabili, nga apepa rak'ah shine pa numa ya sala ya Dhuhr na shine pa ntanshi ya iko, na po pene cisuma; pa mulandu wa mashiwi yakwe (ukutemwa kwa kwaLesa no mutende fibe pali wene) ilyo atile:

(مَنْ حَافَظَ عَلَى أَرْبَعِ رَكَعَاتٍ قَبْلَ الظُّهْرِ، وَأَرْبَعٍ بَعْدَهَا حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ).

(Onse uwasunga ama Rakaa yane kuntanshi ya Swalat ya Dhuhuri, na yane panuma yaiko, Allah amucita haramu ukuingila ku Mulilo)[2]. Ecilelola ca kweba ati, alundepo ama Rak'a yabili panuma ya swalat ya Dhuhr, ukucila pa Sunnah Ratibah; pantu Sunnah Ratibah ni Rak'a shine pa ntanshi ya Dhuhr na shibili panuma. Elyo nga alundapo ishibili panuma ya iko, ninshi afikilisha ifyo fyalumbwilwe mu hadith ya kwa Umm Habibah, Allah amutemwe.

---

[1] Calondololwa na Muslim, pa nambala (728).

[2] Calondololwa na Ahmadi, pa nambala (25547), na Tirmidhi, pa nambala (393), na Abu Daud, pa nambala (1077).

Na Less (Allah) eka e upeela insambu, kabili Allah atwale amapaalo no muteende pali Kasesema wesu Muhammad mwana Abdullah, na pa lupwa lwakwe elyo na pa fibusa fyakwe, na pa bamukonka bonse mu bulungami ukufika na ku Bushiku bwa Bupingushi,,,

❋❋❋

bem395v2.1 - 28/07/2026

رئاسة الشؤون الدينية بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and the Prophet's Mosque in languages